

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
B. A. - II, Semester-III Examination (NEP)
October/November 2023
Marathi (Opt.) - IV DSC-CIV

पक्षांचे लक्ष थवे

Q.P. Code-90824

Day and Date: Wednesday, 08/11/2023
Time: 10:00 to 12:00 PM

Total Mark: 40

सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२) उजव्या बाजूचे अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न-1 योग्य पर्याय निवडा.

१) ह्या नभाने कोणाला दान द्यावे असे कवी म्हणतो?

अ) चांदण्याला ब) भुईला क) पापणीला ड) झोपडीला

२) कवीला लळा कोणी लावला आहे?

अ) हिरव्या बोलीने ब) शब्दाने क) शेताने ड) सुखदुःखाने

३) नांगरून पडलेल्या जमिनीवर कवीला काय दिसते?

अ) नुसताच शुकशुकाट ब) वासरू क) ग्रीष्माचे ऊन ड) उदास खेडे

४) चवळीची शेंग कोणत्या रंगात झळकताना दिसते?

अ) सावळ्या ब) निळ्या क) पिवळ्या ड) हिरव्या

५) विस्तीर्ण नदीकाठी कशाची नक्षी पसरलेली आहे?

अ) उन्हाची ब) पक्षांची क) गंधाची ड) फुलांची

६) घन ओथंबून येताना पंखावरती काय ओघळते?

अ) सर ब) डोंगरलाट क) केसर ड) सागर

७) घनगर्द सावल्यांनी काय वाकलेले आहे?

अ) रंग ब) आकाश क) पंख ड) वारा

८) पाण्याविना कोण अनवाणी आहे?

अ) तळे-मळे ब) संसार क) दाही दिशा आम्ही ड) कबीराचा दोहा

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR.

B.A.II, semester-III Examination (NEP)

October/November 2023

Marathi (Opt) DSC-C1

देवबाभळी

Day and Date: Tuesday 7.11.2023

Time: 10.00 to 12.00 PM.

Q. P. Code - 90823

Total Marks: 40

सूचना १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

२) उजव्या बाजूचे अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न १). योग्य पर्याय निवडा

(08)

१) नाटककार प्राजक्त देशमुख यांच्या घरी कोणत्या सांप्रदायाची समृद्ध परंपरा होती?

अ) नाथ ब) दत्त क) नागेश ड) वारकरी

२) आवलाई भंडान्याच्या डोंगरावर तुकारामांसाठी कोणता पदार्थ घेऊन गेली होती?

अ) भाकरी ब) लापसी क) खीर ड) मांडे

३) 'देवबाभळी' हे नाटक कोणत्या दोन स्त्रियांचे दुःख मांडते आहे.

अ) आवलाई व लखुबाई - ब) जिजा आणि आवली क) रुक्मिणी आणि लखाबाई
ड) विठाबाई आणि आवलाई

४) आवलाईच्या पायात कोणता काटा घुसतो

अ) बोरीचा ब) देवबाभळीचा क) सींदड ड) मखमल

५) आवलाई आपली जखम बांधण्यासाठी कुणाचा शेला घेते?

अ) रुक्मिणीचा ब) तुकारामांचा क) सावजीचा ड) विठ्ठलाचा

६) विठ्ठलाचे नामस्मरण करायला तुकोबा कोणत्या डोंगरावर बसत होते?

अ) भवानी ब) भंडारा क) वाघजाई ड) आळंदी

७) कर्जाच्या व्हया तुकारामाने कोणत्या नदीच्या पात्रात बुडविल्या?

अ) इंद्रायणी ब) मुळा क) मुठा ड) गिरणा

८) लखुबाई चिडलेली असताना आवलाई तिच्या डोक्यात कोणती वस्तू घालणार असते?

अ) वीट ब) पाण्याचा तांब्या क) हंडा ड) दगड.

प्रश्न २ खालील प्रश्नांची उत्तरे दीर्घातरी लिहा (दोन पैकी एक)

(08)

१) 'देवबाभळी' या नाटकाचे कथानक लिहा

२) 'देवबाभळी' या नाटकातील घटना प्रसंग आणि संवादाचे वेगळेपण विशद करा.

प्रश्न ३ खालील प्रश्नांची उत्तरे दीर्घातरी लिहा. (दोन पैकी एक)

(08)

१) आवलाई आणि लखाबाई यांचे भावविश्व रेखाटा.

२) 'देवबाभळी' या नाटकाच्या आधारे आवलाई आणि लखुबाई या व्यक्तितरेखा स्पष्ट करा.

प्रश्न चार खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा (तीन पैकी दोन)

(08)

१) आपण अभ्यासलेल्या 'देवबाभळी' या नाटकाच्या आधारे 'देवबाभळी' या नाटकाच्या भाषेचे वेगळेपण अधोरेखित करा.

२) 'देवबाभळी' नाटकातील गीतांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

३) 'देवबाभळी' या नाटकाचे नाट्य विशेष विशद करा

प्रश्न ५ खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. (चार पैकी दोन)

(08)

१) अभिवाचन म्हणजे काय? ते सांगून अभिवाचनासाठी कोणती पूर्वतयारी करावी लागते. ते लिहा.

२) अभिवाचनासाठी कोणते गुण असावी लागतात ते लिहा.

३) अभिवाचनासाठी लागणाऱ्या पुरक साहित्याविषयी माहिती लिहा.

४) अभिवाचनाचे उद्देश स्पष्ट करा.

.....

SHIVAJI UNIVERSITY KOLHAPUR
B. A. II Semester III Examination (NEP)
October/November 2023
DSC – C5 Literature and Cinema (Paper III) (Optional)
Subject Code: 73350/77650

Q.P. Code: 90827

Day and Date: Tuesday, 07/11/ 2023

Marks: 40

Time: 10.00 to 12.00 pm

- Instructions:** 1) All questions are Compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1 A) Complete the following sentence by choosing the correct alternatives: [04]

1. The film " Angoor " is directed by
 a) Subhash Ghai b) Chopra c) Gulzar d)Hiranandani
2. is Ashok's wife in 'Angoor'
 a) Tanu b) Alka c) Sudha d) Adriana
3. The play *Comedy of Errors* is set in the city of
 a) Epidamnum b) Corinth c) Ephesus d) Syracuse
4. The opening scene of *The Comedy of Errors* presents the sad tale of
 a) Solinus b) Dromio c) Egeon d) Balhsar

B) Answer the following questions in one word/phrase/sentence each. [04]

1. What is the name of Antipholus of Ephesus's wife?
2. What had Ashok promised his wife Sudha in Angoor?
3. Who is Sudha in the film Angoor?
4. What was the profession of Egeon?

Q. 2 Answer the following question in about 250-300 words. [8]

a) Discuss theories of film adaptations.

or

b) Discuss Adaptation as a creative work.

Q. 3 Answer the following question in about 250-300 words. [8]

a) How far the director Gulzar has followed fidelity (faithfulness) in the film *Angoor*.

or

b) What is an adaptation? Consider *Angoor* as an adaptation of *Comedy of Errors*?

Q. 4 Write short notes in about 100-150 words each. (Any Four) [16]

a) Humor in *Comedy of Errors*

b) Fidelity in Adaptation

c) Antipholus of Syracuse

d) Character of Egeon

e) Character of Bahadoor in *Angoor*

f) Title of the film *Angoor*

.....

SHIVAJI UNIVERSITY KOLHAPUR
B. A. II Semester III Examination (NEP)
October/November 2023
DSC - C6 Partition Literature (Paper IV)

Subject Code: ~~73351/77651~~ 90828

Day and Date: Wednesday, 08/11/ 2023

Marks: 40

Time: 10.00 to 12.00 pm

Instructions: 1) All questions are Compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1 A) Complete the following sentence by choosing the correct alternatives: [04]

- 1) The novel *Train to Pakistan* is set in Village.
a) Lahore b) Delhi c) Mano majra d) Amrutsar
- 2) There werefamilies living in Mano Majro.
a) Fifty b) Sixty c) Seventy d) Hundred
- 3) The novel *Train to Pakistan* is divided into Parts.
a) Two b) Three c) Four d) Six
- 4) Juggat Singh was in love with
a) Nooran b) Begam Hasina c) Sundari d) Chandani

B) Answer the following questions in one word/phrase/sentence each. [04]

- 1) What was the original title of the novel *Train to Pakistan*?
- 2) What is the name of daughter of Imam Baksh ?
- 3) When did the novel *Train to Pakistan* published?
- 4) Who is Ikbal Singh in the novel *Train to Pakistan*?

Q. 2 Answer the following question in about 250-300 words. [08]

a) What are the causes of partition?

or

b) Discuss the communal conflict and violence during the partition.

Q. 3 Answer the following question in about 250-300 words. [08]

a) Describe in detail the character of Juggat Singh .

or

b) Discuss the theme of partition in the novel *Train to Pakistan* .

Q. 4 Write short notes in about 100-150 words each. (Any Four) [16]

- a) Communal violence during the partition
- b) Meet Singh
- c) Character of Imam Baksh
- d) Ending of the novel *Train to Pakistan*
- e) Effects of Partition
- f) Title of the novel *Train to Pakistan*

Shivaji University, Kolhapur
Examination (CBCS), October/November 2023

B.A. - II

Semester - III

Macro Economics : P-III

Sub.Code - 73374

Day & Date – Friday, 10/11/2023

Time- 10.00 to 12.00 P.M.

Marks-50

Instructions : 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

प्र. 1 योग्य पर्याय निवडा आणि वाक्य पुन्हा लिहा. (10)

1. संपूर्ण अर्थव्यवस्थेचा अभ्यास करणारे शास्त्र म्हणजे होय .
अ) समग्रलक्षी अर्थशास्त्र ब) कृषी अर्थशास्त्र क) राजस्व ड) अंशलक्षी अर्थशास्त्र
2. प्रत्येक देशातील सरकार उद्दिष्ट साध्य करण्याचा प्रयत्न करते .
अ) उत्पादन ब) उत्पन्न क) पूर्ण रोजगार ड) पुरवठा
3. हे पैशाच्या मुल्यात होणारे बदल मोजण्याचे अर्थशास्त्रीय साधन आहे .
अ) वेतन ब) राष्ट्रीय उत्पन्न क) मागणी ड) निर्देशांक
4. समाजाच्या उत्पन्नाचा जो भाग पैशात मोजता येतो त्याला राष्ट्रीय उत्पन्न असे म्हणतात .
अ) वस्तुनिष्ठ ब) समाजनिष्ठ क) वैयक्तिक ड) सरकारी
5. उत्पन्नातील वाढ हा आर्थिक विकासाचा मापदंड समजला जातो .
अ) देशाच्या ब) समाजाच्या क) दरडोई ड) वैयक्तिक
6. चा पैशाच्या मुलभुत कार्यात समावेश होतो .
अ) पतचलनाचा आधार ब) देणी देण्याचे साधन क) हिशोबाचा एकक ड) विनिमय माध्यम
7. यांनी पैशाच्या मुल्याबाबतचा चलन संख्यामान सिध्दांत मांडला .
अ) केन्स ब) मार्शल क) पिगू ड) फिशर
8. रोख शिल्लक दृष्टीकोणात पैशाच्या कार्यावर भर दिला आहे .
अ) विनिमय माध्यम ब) मुल्य संग्रह क) देणी देणे ड) मुल्यमापन
9. प्रत्येक पुरवठा आपली मागणी निर्माण करतो हा सिध्दांत यांनी मांडला .
अ) मार्शल ब) पिगू क) 'से' ड) केन्स
10. गुंतवणूक गुणक यांनी मांडले आहे .
अ) लॉर्ड केन्स ब) मार्शल क) पोलाक ड) रॉबिनसन

Shivaji University, Kolhapur
Examination (NEP), October/November 2023

B.A. - II

Semester - III

Money and Banking: P-IV

Sub. Code - 90852

Day & Date - Saturday day, 11/11/2023

Time- 10.00 to 12.00 P.M. Marks-40

सूचना:- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) समोरील अंक गुण दर्शवितात.

प. १) खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा?

०५

1) अधिकर्ष सवलत ----- यांना मिळते

अ) बँक खातेदारांना ब) बचत खातेदारांना क) चालू खातेदारांना ड) आवर्ती ठेव खातेदारांना

2) ----- म्हणजे बँकेची अशी मालमता की जी ताबडतोब रोख रकमेत रूपांतरित करता येते.

अ) रोखता ब) सुरक्षितता क) लाभप्रदता ड) सट्टेबाजी

3) बँकांकडे रोख पैसा जास्त असेल तर असेल तर पतपैसा----- प्रमाणात निर्माण होतो.

अ) कमी ब) जास्त क) व्यस्त ड) सम

4) टाढा दुप्पट ठेव हा ----- खात्याचा प्रकार आहे.

अ) बचत ब) चालू क) मुदत ड) आवर्ती

5) रिझर्व बँकेची स्थापना ----- मध्ये करण्यात आली.

अ) १९३५ ब) १९३१ क) १९४९ ड) १९५५

प्रश्न २ रा टिपा लिहा (कोणत्याही तीन)

१५

१) ताळेबंदाचे महत्व

२) चालू खाते

३) रिझर्व बँकेची बँकांची बँक म्हणून कार्य

४) बँकदर

५) अनुउत्पादक मालमता संकल्पना

प्रश्न ३ रा दीर्घातरी प्रश्न (कोणतेही दोन)

२०

1) व्यापारी बँक म्हणजे काय ? व्यापारी बँकांची कार्ये सांगा

२) मध्यवर्ती बँकेच्या पतनियंत्रणाच्या साधनांचा आढावा घ्या.

३) चलनविषयक धोरण म्हणजे काय ते सांगून चलनविषयक धोरणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

#####

SHIVAJI UNIVERSITY KOLHAPUR
Examination October / November 2023 (NEP)
History
Paper No. III History of Modern Maharashtra
(1900-1960)

Subject Code: 90847
B. A. Part II Sem. III

History
✓ 90847

Day and Date : Friday, 10-11-2023
Time : 10:00 to 12:00

Marks : 40

प्रश्न १ खालील पैकी योग्य पर्याय निवडून विधान पूर्ण करा.

(५)

- १) काँग्रेसची स्थापना साली झाली.
अ) १८८४ ब) १८८५ क) १८८६ ड) १८८७
- २) लोकमान्य टिळक हे गटाचे नेते होते.
अ) सत्याग्रही ब) क्रांतिकारी क) मवाळ ड) जहाल
- ३) राष्ट्रवाद ही आहे.
अ) व्याख्या ब) संकल्पना क) विचार ड) संज्ञा
- ४) प्रतिसरकारची स्थापना यांनी केली.
अ) महात्मा गांधी ब) लोकमान्य टिळक
क) क्रांतिसिंह नाना पाटील ड) स्वातंत्र्यवीर सावरकर
- ५) कामगार संघटनेचे जनक यांना म्हणतात.
अ) नारायण मेघाजी लोखंडे ब) राजर्षी शाहू महाराज
क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) विठ्ठल रामजी शिंदे

प्रश्न २. टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

(१५)

- १) प्रतिसरकार
- २) टिळकांची चतुःसुत्री
- ३) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे दलित उद्धाराचे कार्य लिहा.
- ४) वासुदेव बळवंत फडके
- ५) संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील शाहीर व वृत्तपत्रांची कामगिरी

प्रश्न ३. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(२०)

- १) जहालवादाच्या उदयाची कारणे लिहा.
किंवा
- २) असहकार चळवळीचे स्वरूप यशापयश लिहा.
- ३) राष्ट्रवादाच्या उदयाची कारणे व परिणाम लिहा.
किंवा
- ४) राष्ट्रीय काँग्रेसची उद्दिष्टे आणि कार्य लिहा.

SHIVAJI UNIVERSITY KOLHAPUR
B.A.II.Semester III Examination (NEP)
October /November 2023
History- IV 90847
Modern History Of India (1757-1857)

Day and Date: sat 11/11/23
 Time: 10 to 12

Marks :40

Instruction 1) All question are compulsory
 2) Figures to the right indicate full marks

पत्र 1) दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा.

(गुण 5)

1) प्लासीची लढाईमध्ये झाली.

(23 जून 1757, 22 जून 1757, 20 जून 17 57, 21जून 1758)

2) इंग्रजी सत्तेचा पाया भारतात ___ यांनी घातला.

(हरिद्वार, कलकत्ता, कर्नाटक, केरळ)

3) तहाने प्रथम इंग्रज मराठा युद्धाचा शेवट 1782 ला झाला

(पराई, वडगाव, सातवाडीचा, अलाहाबादचा)

4) बंगाल प्रांतामध्ये दुहेरी राज्यव्यवस्था यांनी सुरू केली

(विल्यम बेंटिक, रॉबर्ट क्लाइव्ह, लॉर्ड डलहौसी, रॉबर्ट क्लाइव्ह)

5) तैनाती फौज प्रथम स्वीकरणारा ___ हा भारतातील सत्ताधीश होता.

(आयोध्येचा नवाब वाजिद शहा, मैसूरचा हैदर अली, निजाम, बंगालचा नवाब शुजाउद्दौला)

पत्र 2. टिपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(गुण 15)

1) रामोशाचा उठाव 2) प्रथम इंग्रज मराठा युद्ध

3) तैनाती फौज 4) दुहेरी राज्यव्यवस्थेचे स्वरूप

5) प्लासीच्या युद्धाचे महत्त्व

पत्र 3) दीर्घतरी पत्र (कोणत्याही दोन)

(गुण 20)

1) कायमपारा घटतीचे स्वरूप सांगून फायदे तोटे स्पष्ट करा

2) ब्रिटिशांनी केलेल्या आर्थिक निस्कारणाच्या घटकांची चर्चा करा

3) 1857 च्या उठावाची कारणे सांगा

4) विधीनीकरण सिद्धांताची संविस्तर माहिती सांगा

SHIVAJI UNIVERSITY KOLHAPUR
B.A. II Semester ~~III~~ Examination (N.E.P.)

October / November 2023

Geography
Soil Geography (III)
Subject code : 90865

Day and Date: Thursday 16/11/2023

Time : 10.00 to 12.00

Marks: 40

सूचना: १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) आवश्यक तेथे नकाशे आणि आकृत्या काढा.
४) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

प्र.१) खालील प्रश्नांसाठी दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडा.

(१०)

१) खालील पैकी मृदा भूगोल ही कोणत्या भूगोलशास्त्राची शाखा आहे.

- अ) प्राकृतिक भूगोलशास्त्र ब) मानवी भूगोलशास्त्र
क) आर्थिक भूगोलशास्त्र ड) राजकीय भूगोलशास्त्र.

२) रशियामध्ये मृदा भूगोलांच्या तत्वाची ओळख कोणी करून दिली.

- अ) डेव्हिस ब) वेगनर क) खिस्टलर ड) डोकचोव्ह

३) महाराष्ट्रात कोणती मृदा कापूस पिकासाठी प्रसिद्ध आहे.

- अ) रेगुर मृदा ब) करडी मृदा क) तपकिरी मृदा ड) वाळवंटी मृदा.

४) खालीलपैकी कोणती पद्धती मृदा संधारणासाठी महत्त्वाची आहे .

- अ) पीक फेरपालट ब) रासायनिक खतांचा वापर
क) अतिरिक्त जलसिंचन ड) निर्वनीकरण.

५) मृदा व्यवस्थापनासाठी कोणते तंत्र उपयुक्त नाही.

- अ) रासायनिक खतांचा वापर ब) कंट्रोल बंडिंग
क) वृक्षलागवड ड) पीक फेरपालट.

प्र.२) टिपा लिहा .(कोणत्याही तीन).

(२०)

अ) मृदा भूगोलशास्त्राचे महत्त्व.

ब) मृदा निर्मितीचे घटक.

क) मृदेचा पृथक्करण

ड) काळी जमीन

इ) गांठूळ खत

SHIVAJI UNIVERSITY KOLHAPUR
B.A. II Semester III Examination (NEP)
October/ November 2023

Geography
Resource Geography P-IV
Subject code : : 90866

Day and Date: Friday, 17/11/2023

Time : 10.00 to 12.00

Marks: 40

-
- सूचना: १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) आवश्यक तेथे नकाशे आणि आकृत्या काढा.
४) नकाशा स्टॅन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
-

प्र.1) खालील प्रश्नांसाठी दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडा. (५)

- १) खालीलपैकी कोणती साधन संपत्ती नैसर्गिक आहे?
i) रस्ते व रेल्वे ii) वाहने iii) इमारत iv) वनस्पती
- २) खालीलपैकी कोणत्या तज्ञाने साधन संपत्तीची व्याख्या केलेली आहे.
i) झिम्बरमन ii) ब्लाश iii) रटझेल् iv) रिटर
- ३) खालीलपैकी कोणत्या जलाशयाच्या साठ्याने पृथ्वीचा सर्वाधिक भाग व्यापलेला आहे?
i) भूमिगत पाणी ii) नद्या iii) सरोवरे iv) महासागर
- ४) खालीलपैकी कोणता कोळसा उच्च प्रतीचा आहे?
i) पीट ii) अँथरासाइट iii) विट्युमिनस iv) लिग्नाइट
- ५) नैसर्गिक साधनसंपत्तीच्या शाश्वत विकासासाठी कोणती मानवी कृती हानिकारक आहे?
i) उद्योगधंद्यातून होणारे जल प्रदूषण ii) पाण्याचा पुनर्वापर
iii) सार्वजनिक वाहतूक साधनांचा वापर iv) वृक्ष लागवड

प्र.2 टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) (१५)

- अ) साधनसंपत्तीचे महत्त्व
ब) वन साधन संपत्तीचे वितरण
क) शाश्वत विकास संकल्पना
ड) टिंब पद्धती नकाशे
ई) प्रमाणबद्ध वर्तुळ

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
B. A.] Semester III: Examination (NEP)

October/November 2023

I. D. S. Paper I: (Social Reforms in India)

Day and Date: Saturday, 18 November 2023

Marks: 40

Time: 10.00 p.m. to 12.00 p.m.

Q. P- Code- 90810

सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितत.

प्रश्न १. योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

[05]

१) ----- यांनी सन १८२८ मध्ये ब्राह्मो समाजाची स्थापना केली.

- अ) स्वामी दयानंद सरस्वती ब) राजा राममोहन रॉय
क) केशवचंद्र सेन ड) देवेंद्रनाथ टागोर

२) सन ----- मध्ये राजर्षि शाहू महाराजांनी कोल्हापूर संस्थानात प्राथमिक शिक्षण सक्तीचे केले.

- अ) 1927 ब) 1917
क) 1914 ड) 1997

३) 'गुलामगिरी' हा ग्रंथ ----- यांनी लिहिला.

- अ) बाबासाहेब आंबेडकर ब) लोकहितवादी
क) महात्मा फुले ड) स्वामी दयानंद सरस्वती

४) सन 1931 मध्ये नाशिक येथील प्रसिद्ध ----- मंदिरात अस्पृश्यांना प्रवेश मिळविण्यासाठी सत्याग्रह करण्यात आला.

- अ) पर्वती ब) महाड
क) काळाराम ड) दत्त

५) बाबासाहेब आंबेडकरांनी ----- हे वृत्तपत्र सुरु केले.

- अ) सुधारक ब) मूकनायक
क) प्रभाकर ड) हरिजन

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
B. A. II Semester III : Examination (NEP)

October/November 2023

SOCIOLOGY Paper III : DSC - III

(Social Issues in India)

Q.P-Code- 90449

Day and Date: Thursday, 16 November 2023

Marks: 40

Time: 10.00 p.m. to 12.00 p.m.

सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न १. योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

[05]

१) सामाजिक समस्येचे स्वरूप ——— आहे.

अ) वैयक्तिक

ब) सार्वत्रिक

क) राजकीय

ड) नैसर्गिक

२) ——— ही सामाजिक समस्या नाही.

अ) भूकंप

ब) गुन्हेगारी

क) मद्यपान

ड) भ्रष्टाचार

३) सध्या भारतात ——— हे अभियान मोठ्या प्रमाणावर राबविले जाते.

अ) बेटी बचाओ

ब) तेक वाचवा

क) सावित्रीच्या तेकी

ड) बेटी बचाओ-बेटी पढाओ

४) ——— हा दिवस 'आंतरराष्ट्रीय मानवी हक्क' दिन म्हणून साजरा केला जातो.

अ) १ डिसेंबर

ब) १२ डिसेंबर

क) १० डिसेंबर

ड) २५ डिसेंबर

५) ——— द्वारे केल्या जाणाऱ्या गैरवापरास सायबर क्राईम म्हटले जाते.

अ) वर्तमानपत्र

ब) टेपेकॉर्ड

क) रेडीओ

ड) इंटरनेट

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
B. A. II Semester III : Examination (NEP)

October/November 2023

SOCIOLOGY Paper IV : DSC – IV

(Social Movement)

Day and Date: Friday 17 November 2023

Marks: 40

Time: 10.00 p.m. to 12.00 p.m.

सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न १. योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

[05]

- १) सामाजिक चळवळ ही ————— शी संबंधित प्रक्रिया आहे.
अ) सामाजिक आंतरक्रिया ब) सामाजिक परिवर्तन
क) सामाजिक नियंत्रण ड) समाजीकरण
- २) सामाजिक चळवळ ही एक महत्वपूर्ण ————— कृती आहे.
अ) वैयक्तिक ब) आर्थिक
क) सामुहिक ड) राजकीय
- ३) स्वामिमानी शेतकरी संघटना ————— यांनी स्थापन केली.
अ) शरद जोशी ब) शरद पवार
क) शरद पाटील ड) राजू शेटी
- ४) बाबासाहेब आंबेडकरांनी ————— हे वृत्तपत्र स्थापन केले.
अ) मूकनायक ब) सुधाकर
क) हरिजन ड) टाईम्स
- ५) आदिवासी समाजातील ————— संघटनेचा न्हास झाला आहे.
अ) कुटुंब ब) कुल
क) युवायह ड) धर्म

प्रश्न २ : थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) सामाजिक चळवळीचे महत्व
- ब) शेतकऱ्यांच्या आर्थिक समस्या
- क) महात्मा फुले यांची सत्यशोधक चळवळ
- ड) दलितांचे शैक्षणिक प्रश्न
- इ) वारली चळवळ

प्रश्न ३ : सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

[10]

- अ) सामाजिक चळवळीची व्याख्या देऊन सामाजिक चळवळीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
किंवा
- ब) शरद जोशी यांच्या महाराष्ट्रातील शेतकरी संघटनेचे स्वरूप व कार्य विशद करा.

प्रश्न ४ : सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

[10]

- अ) दलित चळवळीतील बाबासाहेब आंबेडकरांचे योगदान स्पष्ट करा.
किंवा
 - ब) भारतातील आदिवासी समाजाच्या समस्या स्पष्ट करा.
-

Shivaji University, Kolhapur

B.A. - II

Semester - III

Examination (NEP), October/November 2023

Hindi- (OPT.) आधुनिक हिंदी गद्य साहित्य,

पेपर - III

Sub.Code - 90825

Day & Date - Tuesday, 07/11/2023

Time- 10.00A.M. to 12.00 P.M.

सूचनाएँ : 1. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

कुल अंक - 40

2. दाईं ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं।

प्रश्न 1. निम्नलिखित वाक्यों के नीचे दिए गए विकल्पों में से उचित विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए। 10

1. पोस्टमैन कहानी के जीवन पर आधारित है।
अ. किसान ब. डाकिया क. पुलिस ड. मंत्री
2. अपना रास्ता लो बाबा कहानी के नायक है।
अ. देवनाथ ब. देवेन्द्रनाथ क. महेश ड. रामदास
3. 'जांच अभी जारी है' कहानी की प्रमुख नारी पात्र है।
अ. मोनिका ब. सीता क. माधवी ड. अपर्णा
4. 'दस्ताने कबूतर' कहानी में घटनाओं का समावेश है।
अ. दो ब. तीन क. पांच ड. चार
5. भद्रत आनंद कौशलयायन द्वारा लिखित 'बहानेबाजी' व्यंग्य में समाज में चल रही पर व्यंग्य कसा है।
अ. भ्रष्टाचार ब. बहानेबाजी क. लूटमार ड. खून-खराबा
6. हरिशंकर परसाई जी का जन्म मध्य प्रदेश के गांव में हुआ।
अ. इटारसी ब. तीरोनी क. काशी ड. जौनपुर
7. शरद जोशी जी के व्यंग्य का नाम 'जिसके हम हैं' यह है।
अ. मामा ब. चाचा क. ताऊ ड. भतीजे
8. 'लल्लू कब लौटोगे' रेखाचित्र में सोनपाल का चित्रण किया।
अ. मोना ब. बोन क. लोन ड. लोधा
9. जैनेंद्र कुमार की रचना बाजार दर्शन प्रकार की विधा है।
अ. उपन्यास ब. कहानी क. निबंध ड. रेखाचित्र
10. कृष्णा सोबती का जन्म सन में हुआ।
अ. 1945 ब. 1925 क. 1935 ड. 1960

प्रश्न 2. निम्नलिखित गद्यांश का ससंदर्भ स्पष्टीकरण कीजिए। (तीन में से दो) 10

- अ) "महाराज नाराज न हो, आपसे एक टोकरी भर मिट्टी नहीं उठाई जाती और इस झोपड़ी में तो हजारों टोकरीया मिट्टी पड़ी है। उसका भार आप जन्म भर क्यों कर उठा सकोगे? आप ही इस बात पर विचार कीजिए"
- आ) " लोग कहते हैं दूध का दाम कोई नहीं चुका सकता और मुझे दूध का यह दाम मिल रहा है।"
- इ) "पर दादी मैंने तो नहीं मारी तुम्हारे रतनसिंह को गोली। मुझ गरीब को क्यों गालियां दे रही हो? नहीं करूंगा आज से सरकारी तार पहुंचने की नौकरी।"

प्रश्न 3. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर संक्षेप में लिखिए। (तीन में से दो) 10

1. 'बहानेबाजी' व्यंग्य का आशय अपने शब्दों में लिखिए।
2. 'जैसे उनके दिन फिरे' का कथानक संक्षेप में लिखिए।
3. 'जिसके हम मामा हैं' का व्यंग्य समझाइए।

प्रश्न 4. अ) दिर्घोत्तरी प्रश्न। (अंतर्गत विकल्प के साथ) 10

'दूध का दाम' कहानी की कथावस्तु अथवा कथानक स्पष्ट कीजिए
अथवा

जैनेंद्र कुमार का निबंध 'बाजार दर्शन' का आशय अपने शब्दों में लिखिए

सूचनाएँ : 1. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

कुल अंक - 40

2. दाईं ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं।

प्रश्न 1. निम्नलिखित वाक्यों के नीचे दिए गए विकल्पों में से उचित विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए।

10

1. नामदेव के गुरु का नाम..... है।
अ. गोरोबा कुंभार ब. विसोबा खेचर क. कबीर ड. नानक
2. कबीर का जन्म में हुआ।
अ. मगहर ब. काशी क. वृंदावन ड. मधुरा
3. मीरा को अपना आराध्य मानती थी।
अ. कृष्ण ब. राम क. अर्जुन ड. भीम
4. 'द्रुत झरो' कविता के कवि..... है।
अ. निराला ब. सुमित्रानंदन पंत राम क. प्रसाद ड. महादेवी वर्मा
5. " बापू के भी निकले तीनों बंदर बापू के।"
अ. चाचा ब. ताऊ क. मामा ड. भतीजे
6. अभिमन्यु अनंत जी का जन्म सन में हुआ।
अ. 1937 ब. 1980 क. 1960 ड. 1961
7. 'इतनी दूर मत ब्याहना बाबा' यह निर्मला पुतुल की कविता काव्य संग्रह से ली गई है।
अ. बंद कमरा ब. बंद घर क. अपने घर की तलारा में ड. नगाड़े की तरह बजते शब्द
8. चंद्रकांत देवताले की कविता का नाम है।
अ. औरत ब. द्रुत झरो ताऊ क. वहां अनजान आदमी ड. विवाह
9. भूषण डॉट डॉट के कवि है।
अ. वीर रस ब. श्रृंगार रस क. वहां अनजान आदमी ड. हास्य रस
10. कवि बिहारी की एकमात्र रचना का नाम..... है।
अ. बिहारी गाथा ब. बिहार दोहावली क. बिहारी सतसई ड. बिहार की वाणी

Q. 2 Answer the following question in about 250-300 words. [8]

a) Discuss theories of film adaptations.

or

b) Discuss Adaptation as a creative work.

Q. 3 Answer the following question in about 250-300 words. [8]

a) How far the director Gulzar has followed fidelity (faithfulness) in the film *Angoor*.

or

b) What is an adaptation? Consider *Angoor* as an adaptation of *Comedy of Errors*?

Q. 4 Write short notes in about 100-150 words each. (Any Four) [16]

a) Humor in *Comedy of Errors*

b) Fidelity in Adaptation

c) Antipholus of Syracuse

d) Character of Egeon

e) Character of Bahadoor in *Angoor*

f) Title of the film *Angoor*

.....

Shivaji University, Kolhapur
Examination (NEO), October/November 2023

B.A. - II

Semester - III

Co-Operation

Sub.Code - 90803

Day & Date – Saturday, 18/11/2023

Time- 10.00 to 12.00 P.M.

Marks-40

Instructions : 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

प्र. 1 योग्य पर्याय निवडा आणि वाक्य पुन्हा लिहा . (5)

1. सहकारी संस्था म्हणजे संघटन होय .
अ) ऐच्छिक व) सक्तीचे क) राजकीय ड) सामाजिक
2. भारतीय सहकारी कायदा मध्ये संमत झाला .
अ) 1960 व) 1951 क) 1948 ड) 1912
3. भांडवलशाहीत उत्पादक श्रमिकांचे करतो .
अ) पोषण व) पालन क) शोषण ड) संघर्ष
4. समाजवादी अर्थव्यवस्थेत या घटकास नगण्य मानले जाते .
अ) उत्पादन व) उपभोग क) भांडवल ड) पैसा
5. जगातील बहुसंख्य देशांनी अर्थव्यवस्था स्विकारली आहे .
अ) भांडवलशाही व) हुकुमशाही क) समाजवादी ड) मिश्र

प्र. 2 टिपा लिहा . (कोणत्याही तिन) (15)

1. सहकाराचा उगम आणि व्याख्या
2. मिश्र अर्थव्यवस्थेतील सहकाराची भूमिका
3. सहकार विकासात सरकारची भूमिका
4. सहकारी संस्थेच्या निबंधकाचे अधिकार
5. सहकारी संस्थांचे ऑडीट

प्र. 3 दिर्घोत्तरी प्रश्न (कोनतेही दोन) (20)

1. सहकार म्हणजे काय ? सहकाराची तत्वे स्पष्ट करा .
2. भांडवलशाहीची वैशिष्ट्ये आणि गुण व दोष स्पष्ट करा .
3. सहकारी संस्थेच्या निबंधकाला कोणकोणती कार्ये पार पाडावी लागतात?